

Rapport over aanvullende pensioenopbouw bij werknemers in België

Het regeerakkoord beoogt een verdere veralgemening van de tweede pensioenpijler. Elke werknemer moet aanvullend pensioen kunnen opbouwen met een bijdrage van minstens 3% van het brutoloon. De regering zal de sociale partners uitnodigen om te bekijken hoe deze doelstelling kan bereikt worden. Maar hoe ver zijn we verwijderd van dit streefdoel? Hoeveel werknemers bouwen al 'voldoende' aanvullend pensioen op en hoeveel vallen nog uit de boot?

Op vraag van de Minister van Pensioenen onderzocht Sigedis hoe het aanvullend pensioen van werknemers er voor staat. We namen alle mensen onder de loep die in 2019 in België woonden én (minstens één dag) effectief werkten als werknemer; dat zijn meer dan 3,7 miljoen werknemers.

Hoe groot is de deelname?

36% van de werknemers in België (of dik 1,3 miljoen mensen) had in 2019 helemaal geen tweede pensioenpijler of bouwden niet langer actief aanvullende pensioenrechten op. Bijna 2,4 miljoen werknemers (of 64%) bouwden wel actief, dat wil zeggen, in hun huidige job, aanvullend pensioen op voor later. In totaal werd er in 2019 bijna 4 miljard euro bijgedragen aan het aanvullend pensioen voor werknemers.

Hoe hoog is de opbouw?

Een werknemer die in 2019 wél actief aanvullend pensioen opbouwde, kon rekenen op een gemiddelde bijdrage van 1.699 euro. Toch moest de helft van de aangeslotenen het stellen met een bijdrage van minder dan 552 euro, voor de andere helft werd er meer (of veel meer) bijgedragen. De gemiddelde bijdrage van de 20% aangeslotenen met de hoogste jaarlijkse bijdragen lag zelfs 100 keer hoger dan de gemiddelde bijdrage van de 20% aangeslotenen met de laagste jaarlijkse bijdragen.

Voor een werknemer met toegang tot de tweede pensioenpijler was de jaarlijkse bijdrage in 2019 gemiddeld gelijk aan 3,5% van het loon. Maar ook dat gemiddelde verbergt dat voor de helft van de actief aangesloten werknemers het bijdragepercentage lager was dan 2%.

Het eindresultaat is dat 76% van alle werknemers (ruim 2,8 miljoen) het vooropgestelde bijdragepercentage van 3% niet haalt, ofwel omdat ze helemaal geen tweede pijler hadden (36%), ofwel omdat ze niet voldoende gedekt waren (40%).

Hoeveel is er nog nodig?

Van alle werknemers die het streefdoel niet halen, heeft 82% nog minstens een verdubbeling nodig van de huidige jaarlijkse bijdrage om de 3% drempel te halen. Ook als we enkel kijken naar de werknemers mét aanvullende pensioenopbouw moet toch nog 66% de huidige bijdrage verdubbelen voor de beoogde dekking.

Om alle werknemers naar het beoogde niveau te tillen, is er nog 1,56 miljard euro extra nodig bovenop de totale jaarlijkse bijdrage van bijna 4 miljard euro. Werknemers die in de loop van 2019 geen

opbouw hadden in de tweede pijler, hebben het meest nodig. Voor hen zou in 2019 bijna 800 miljoen euro nodig geweest zijn om het streefdoel te bereiken. Dat is 51% van de totale bijdragekloof. Voor werknemers die wel al actieve opbouw hadden maar met een te laag bijdragepercentage, is ook nog ruim 750 miljoen extra nodig (of 49% van de bijdragekloof).

Verschillen in pensioenopbouw?

Sigedis onderzocht ook de verschillen in aanvullende pensioenopbouw tussen werknemers.

Hoe hoger de lonen, hoe groter de deelname aan de tweede pijler en hoe vaker het vooropgestelde bijdragepercentage van 3% wordt bereikt. Bij de laagste lonen bouwde één op drie werknemers een aanvullend pensioen op, terwijl de participatiegraad bij de hoogste lonen opliep tot 87%.

Ook de bijdragen stijgen als het loon stijgt. Het bijdragepercentage verdrievoudigt eerst langzaam, van 1% naar 3,21%, tussen het 10de en 80ste loonpercentiel. In het laatste kwintiel is er een tweede en snellere verdrievoudiging waar te nemen, van 3,21% naar bijna 10%. In de laatste percentielen is er tot slot een geconcentreerde en krachtige verveelvoudiging, met bijdragepercentages van meer dan 50%.

De verschillen in pensioenopbouw zijn groot naargelang de sector waarin de werknemers tewerkgesteld zijn. In sommige sectoren haalde de meerderheid (tot zelfs 87%) van de werknemers de beoogde dekking (omwille van hoge deelname én hoge bijdragen in verhouding tot het loon), andere sectoren scoorden dan weer minder goed (met amper 7% die het streefdoel bereikten).

Ook het soort plan waarin werd opgebouwd, heeft een grote impact. 90% van de aangeslotenen bij een sectorplan bereikte in 2019 nog niet de gewenste dekking. Hoewel 45% van alle werknemers mét opbouw was aangesloten bij een sectorplan, ging slechts 10% van de totale jaarlijkse bijdrage naar deze plannen. Iets meer dan 3 miljard euro ging in 2019 naar de ondernemingsplannen. Bij werknemers die via een ondernemingsplan pensioen opbouwden, kon al 59% op minstens een bijdragepercentage van 3% rekenen.

Het uitgebreide rapport met alle cijfers en grafieken is beschikbaar op [PensionStat.be](https://pensionstat.be).

PensionStat.be reikt actuele statistieken aan die vlot toegankelijk zijn voor een breed publiek; van beleidsmakers en onderzoekers tot pensioenexperten en burgers. Zo draagt PensionStat.be bij tot een betere kennis over het Belgische pensioenlandschap. Het online platform is een initiatief van Sigedis, de Federale Pensioendienst en het RSVZ.

Sigedis vzw is een publieke organisatie binnen de sociale zekerheid. Wij leveren betrouwbare en toegankelijke informatie over loopbaan en pensioen. Wij bieden burgers een duidelijk beeld van hun eigen situatie zodat zij ondersteund en geïnformeerd beslissingen kunnen nemen over hun loopbaan en pensioen. Wij zijn er ook voor organisaties die data of data gerelateerde diensten nodig hebben met betrekking tot loopbaan en aanvullend pensioen.

Contactgegevens:

Sigedis

Virginie Houdmont

Communicatie

T: 0493 18 13 97

M: <mailto:communication@sigedis.fgov.be>